

Sundhedsstyrelsen
Enhed for Sunde Rammer
Islands Brygge 67
DK-2300 København S

T +45 7222 7400
F +45 7222 7411
M [sst@sst.dk](mailto:ssst@sst.dk)
W www.sst.dk

Folketingets Trafikudvalg

Dato: 8. juli 2011
Sagsbeh.: shh
Sags nr.: 7-313-04-34/1
Dok. svar_TRU_1583

Folketingets Trafikudvalg har den 10. juni 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 1583 (Alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Baastrup (SF).

Spørgsmål nr. 1583:

"I forlængelse af et samråd, Trafikudvalget har haft med transportministeren om en betalingsring om København, jf. TRU alm. del – samrådsspm. AM, bedes ministeren oplyse:

- Hvor mange mennesker anslår Sundhedsstyrelsen, der lider af luftvejssygdomme i København
- Hvor mange mennesker anslår sundhedsstyrelsen, der dør årligt på grund af luftforurening?"

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet nedenstående udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

"Ad spørgsmål "Hvor mange mennesker anslår Sundhedsstyrelsen, der lider af luftvejssygdomme i København":

Det antages, at der med spørgsmålet især tænkes på de store kroniske luftvejssygdomme kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) og astma.

Disse sygdomme indgår i den nye nationale sundhedsprofil¹, der også findes i en webudgave www.sundhedsprofil2010.dk. Her har et repræsentativt udsnit af danskere på 16 år og derover besvaret en række spørgsmål med relation til sundhed og sygdom. I undersøgelsen indgår oplysninger fordelt på hele landet og på region og kommune. I Københavns kommune oplyser således 3,3 % mænd og 3,7 % kvinder, at de har enten kronisk bronkitis, for store lunger eller rygerlunger – mod henholdsvis 4,7 % og 4,6 % på landsplan. Tilsvarende oplyser 6,8 % mænd og 8,4 % kvinder at de har astma - i overensstemmelse med landsgennemsnittet.

Der indgår endnu ikke data for børn i den nationale sundhedsprofil, men fra andre undersøgelser ved vi, at 15-20 % af børn i småbarnsalderen har astmatisk bronkitis. Kun en del af disse børn udvikler astma. Omkring 10 % af danske skolebørn har således astma.

Ad spørgsmål "Hvor mange mennesker anslår Sundhedsstyrelsen, der dør årligt på grund af luftforurening?"

¹ Den nationale sundhedsprofil 2010 – Hvordan har du det?. Sundhedsstyrelsen 2010

Det antages, at der med spørgsmålet tænkes på København, men tal for hele landet er medtaget i den udstrækning, de haves.

En række forskellige kemiske stoffer og forbindelser bidrager til forurening af udeluften. I den forbindelse har luftkvaliteten i byerne siden 1982 været overvåget af Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) (fra 1. juli 2011 Det Nationale Center for Miljø og Energi (DMU)) i det Landsdækkende Luftmåleprogram. I programmet måles svovldioxid, kvælstofdioxid, partikler, bly, benzen, kulmonoxid og ozon. I de senere år er der sket en forbedring af luftkvaliteten i byerne (røggasrensning, renere brændsler, renere benzin samt katalysatorer og partikelfiltre på biler).

Forureningen af byluften med partikler² anses af mange for at være det største sundhedsmæssige problem i forbindelse med udendørs luftforurening, og nye data tyder på, at det er de fine og ultrafine partikler, dvs. partikler der er mindre end 0,25 mikrometer i diameter, der er de mest sundhedsskadelige.

I Miljøministeriets rapport "Luftforurening med partikler i Danmark" fra 2005 viser beregninger af partikelforureningen (PM_{2,5}) i København at ville medføre ca. 780 for tidlige dødsfald.

For hele landet anføres det i Folkesundhedsrapporten Danmark i 2007³, at den menneskeskabte partikulære luftforurening (PM₁₀) i udeluften⁴ årligt forårsager 3400 for tidlige dødsfald i Danmark⁵. I rapporten indgår ikke tal særskilt for København.

Endelig har en dansk forskergruppe i en hel ny rapport fra Center for Energy, Environment and Health⁶ på baggrund af et integreret modelsystem opgjort luftforureningens helbredsmæssige omkostninger, herunder hvor meget de forskellige samfundssektorer på landjorden samt den internationale skibsfart hver især bidrager til samfundets omkostninger. I rapporten har man også estimeret antallet af for tidlige dødsfald i Danmark pga. luftforurening. For 2000 anslås tallet til 4000 for tidlige dødsfald, i 2007 til 3400 for tidlige dødsfald faldende til 2200 i år 2020, baseret på de tiltag, som udgør EU's strategi på området. I rapporten indgår ikke tal særskilt for København.

Det skal bemærkes, at kvantificering af helbredseffekter af luftforurening i Danmark er foretaget ud fra dosis-respons sammenhænge i udenlandske undersøgelser. Der er derfor en vis usikkerhed knyttet til beregningerne, som dog

² Partikler i udeluften kommer fra naturlige kilder som jordstøv, skovbrande og havsalt og fra emissioner fra el-, varme- og industriproduktion og især fra udstødningsgasser fra trafikken (spezielt dieselmotorer) og fra brændeovne.

³ Folkesundhedsrapporten Danmark. Kap. 25. Statens Institut for Folkesundhed. syddansk Universitet 2007

⁴ Udgør 2/3 af den samlede partikulære luftforurening. 1/3 skyldes naturligt skabte partikler.

⁵ Trafikministeriet. Partikelredegørelse. Trafikministeriet 2003.

⁶ Brandt J et al. Assessment of Health-Cost Externalities of Air Pollution at the National Level using the EVA Model System. Centre for Energy, Environment and Health Report series. CEEH Scientific Report No 3. March 2011.

vurderes relevante og fagligt forsvarlige, idet sammenhængene anvendes af WHO og baserer sig på et meget stort datamateriale.

Det er ligeledes vigtigt at bemærke, at en stor del af den partikulære luftforurening stammer fra udlandet. Men i lokalområder med eksempelvis megen trafik (og stor anvendelse af brændeovne) vil betydningen af lokale kilder have en relativ større betydning set ift. den langtransporterede forurening.”

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Steen Hartvig Hansen